

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 grudnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. dokonał ponownego ustalenia kapitału początkowego T. G. na dzień 1 stycznia 1999 r. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych 1979 – 1988. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 88,35%, zaś podstawa wymiaru 1078,66 zł ($88,35\% \times \text{kwota bazowa } 1.220,89 \text{ zł}$). Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy uwzględnił 20 lat, 6 miesięcy i 6 dni tj. 246 miesięcy okresów składkowych oraz 5 lat, 1 miesiąc i 13 dni, tj. 61 miesięcy okresów nieskładkowych. /decyzja k. 167/168-171/172 pliku akt ZUS zainicjowanego wnioskiem z dnia 31.12.2007r./

Decyzją z dnia 20 grudnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z urzędu ponownie ustalił wysokość emerytury wnioskodawcy od dnia 1 listopada 2016 r. tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek zaewidencjonowanej na koncie z uwzględnieniem waloryzacji (150.135,24 zł) oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego (406.853,70 zł). Emerytura stanowiła równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę (207,80 miesięcy). Emerytura wyliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy wyniosła 2.680,41 zł brutto [$(150.135,24 \text{ zł} + 406.853,70 \text{ zł}) : 207,80 = 2.680,41 \text{ zł}$]. /decyzja k. 127/128 pliku akt ZUS zainicjowanego wnioskiem z dnia 18.06.2012r./

W dniu 3 kwietnia 2017 r. wnioskodawca złożył odwołania od powyższych decyzji. Zarzucił im pominięcie przy ustalaniu podstawy wymiaru kapitału początkowego wynagrodzeń przyjętych do ustalenia podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy: z lat 1979-2008 (20 lat) – 113,56% lub z lat 1999-2008 (10 kolejnych lat) – 125,32% oraz błędne przyjęcie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru z lat 1979-1988, który wyniósł 87,75%. /odwołanie k. 2-5, odwołanie k. 2-3 akt VIII U 1043/17/

W odpowiedziach na odwołania organ rentowy wnosił o ich odrzucenie z uwagi na złożenie ich po terminie, ewentualnie o oddalenie podtrzymując dotychczasową argumentację. /odpowiedź na odwołanie k. 10-11; odpowiedź na odwołanie k. 4-5 odw. akt VIII U 1043/17/

Postanowieniem z dnia 31 maja 2017 r. Sąd połączył sprawę o sygn. akt VIII U 1043/17 ze sprawą niniejszą do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia /postanowienie k. 7 akt VIII U 1043/17/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

T. G. urodził się w dniu (...). (niesporne)

Decyzją z dnia 23 października 2015 roku zakładu bez jęczeń społecznych 1 oddziałów w Ł. przyznał T. G. mu prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy. Do ustalenia podstawy wymiaru tego świadczenia organ rentowy przyjął wynagrodzeń wnioskodawcy z 10 lat kalendarzowych to jest od 1999 roku to 2008 roku wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 125,32 %. Podstawa wymiaru obliczona przez prze mnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 125,32 % przez 2974,69 zł to jest kwotę bazową wyniosła 3727,88 zł. (decyzja karta 91/ 92 – 93/ 94 pliku akt ZUS zainicjowanego wnioskiem z dnia 19 serca 2012 roku)

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego z najkorzystniejszego okresu zatrudnienia wnioskodawcy, to jest z lat 1979 - 1988 wynosi 88,30 % i jest średnią arytmetyczną wskaźników z poszczególnych lat kalendarzowych. (obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego karta 171/172 pliku akt ZUS zainicjowanego wnioskiem z dnia 31 grudnia 2007 roku)

W okresie zatrudnienia wnioskodawcy w latach 1972 - 1978 w Spółdzielni Pracy (...) w Ł. od wynagrodzenia wnioskodawcy, jako studenta, nie były odprowadzane składki. Zlecenia zawierane ze studentami nie podlegały ubezpieczeniom społecznym. (pismo (...) Spółdzielni Pracy w Ł. z dnia 27 listopada 2017 roku - koperta karta 76)

Opisany powyżej stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zawarte w aktach organu rentowego i załączone do akt sprawy, których autentyczności żadna ze stron nie kwestionowała.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania nie są zasadne.

Stosownie do art.173 ust.1 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2016 r. poz. 887 ze zm.) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy na dzień wejścia w życie ustawy.

Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art.174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (ust. 2).

Zgodnie z art.174 ust.1 ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art.53, z uwzględnieniem ust.2-12.

Przepis art.174 ust.2 stanowi, że przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2, to jest w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych.

W myśl ust. 3 cytowanego przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

W związku z treścią zacytowanych przepisów można stwierdzić, iż kwota kapitału początkowego zależy od długości udowodnionych okresów składkowych i nieskładkowych przebytych **przed 1 stycznia 1999 rokiem**, podstawy wymiaru oraz współczynnika proporcjonalnego do wieku ubezpieczonego, który służy do obliczenia tzw. części socjalnej.

Zasady ustalania wskaźnika wysokości kapitału początkowego są zatem odmienne niż przy ustalaniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru renty zgodnie z art. 15 ust. 1 cytowanej ustawy.

Przepis ten stanowi, że podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę z uwzględnieniem ust.6 i art. 176.

W świetle art.16 ust. 6 ustawy na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust.4, 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenie emerytalne rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się zaś na zasadach określonych w art. 15,16,17 ust. 1 i 3 oraz art.18 cytowanej ustawy, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Dlatego też brak jest podstaw do przyjęcia jako wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynagrodzenia wnioskodawcy z wnioskowanych przez niego lat.

Natomiast stosownie do art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w ust. 1a i 1b, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Stosownie do art. 25 analizowanej ustawy podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Emerytura, ustalana według zreformowanych zasad dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi, w jakim ubezpieczony przechodzi na emeryturę - art. 26 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach (ust. 2). Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach (ust. 3). Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2 (ust. 4).

Zatem w przypadku osób, dla których ustalany jest kapitał początkowy, wysokość emerytury uzależniona jest od kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne ewidencjonowanych od dnia 1 stycznia 1999 roku na koncie ubezpieczonego.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołania od obu spornych decyzji, jako niezasadne.

Rozpoznając przedmiotową sprawę Sąd uznał, że brak jest podstaw do odrzucenia odwołań na podstawie art. 477⁹ § 1 k.p.c., bowiem organ rentowy w żaden sposób nie wykazał w niniejszym postępowaniu opóźnienia wnioskodawcy we wniesieniu odwołań od spornych decyzji.

Analiza akt rentowych prowadzi natomiast do wniosku, że po wydaniu spornych decyzji wnioskodawca złożył w ZUS – I Oddziale w Ł. w dniu 30 stycznia 2017 roku pismo odpowiadające w swej treści zarzutom zawartym w odwołaniach, na które organ rentowy odpowiedział w dniu 9 lutego 2017 roku pismem doręczonym wnioskodawcy 1 marca 2017 roku.

Uznać zatem należy, że ubezpieczony w terminie (31 marca 2017 roku) odwołał się do sądu.

Z tych wszystkich względów Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.